

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра педіатрії №2

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи ЛНМУ
імені Данила Галицького
професор Вікторія СЕРГІЄНКО

«__» _____ 20__ р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ВК 2.8. «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ В НЕОНАТОЛОГІЇ»

**підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
кваліфікації «Доктор філософії (PhD)»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»**

Обговорено й ухвалено
на засіданні кафедри
педіатрії №2
протокол №__ від «__»__ 20__ р.

Завідувачка кафедри
д.м.н., професор Леся БЕШ

Затверджено
Профільною методичною комісією
з педіатричних дисциплін
протокол №__ від «__»__ 20__ р.

Голова профільної методичної
комісії професор Леся БЕШ

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Беш Л.В., завідувачка кафедри педіатрії №2, д. мед. н., професор
Добрянський Д.О., професор кафедри педіатрії №2, д. мед. н., професор
Дедишин Л.П., доцент кафедри педіатрії №2, к. мед. н., доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Личковська О.Л., завідувачка кафедри пропедевтичної педіатрії та медичної генетики, д. мед. н., професор

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Актуальні питання в неонатології» (курс за вибором) підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я зі спеціальності 228 Педіатрія складена на підставі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих начальних закладах» (23 березня 2016 р., №261), освітньо-наукової програми доктора філософії (Ph.D.) (Протокол №10 – ВР від 30.10.2019 р. ЛНМУ імені Данила Галицького); наказу МОН України від 01.10.2019 р. № 1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Ця програма є частиною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії у рамках професійної спеціалізації та розрахована на 3 кредити ECTS.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна програма дисципліни «Актуальні питання в неонатології» (курс за вибором) включає найважливіші сучасні досягнення неонатології щодо діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених захворювань у новонароджених, які зокрема забезпечили зниження неонатальних захворюваності та смертності.

Навчальна програма визначає орієнтацію й основний фокус цього курсу за вибором, обсяг кредитів ЄКТС, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості освіти.

Під час навчання аспірант повинен досягнути високого рівня теоретичної професійної підготовки, розуміння загальних концепцій та використання відповідних методологічних підходів. Передбачається формування всебічних знань щодо різних клінічних варіантів перебігу й ускладнень найбільш поширених захворювань у новонароджених, умінь планувати обстеження хворої дитини й інтерпретувати отримані результати, проводити диференційну діагностику і встановлювати клінічний діагноз. У визначенні тактики надання допомоги новонародженим дітям аспірант повинен вміти застосовувати найсучасніші досягнення доказової медицини. Особлива увага приділяється діагностиці невідкладних станів, удосконаленню навичок надання екстреної допомоги, застосуванню сучасних технологій інтенсивної терапії, а також умінням вести медичну документацію.

Для вивчення й обговорення аспіранту пропонуються актуальні питання диференційної діагностики, лікування, невідкладної допомоги і профілактики найбільш поширених захворювань новонароджених немовлят, зокрема хвороб органів дихання, травлення, центральної нервової системи, природжених вад розвитку, а також перинатальної інфекційної патології.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості клінічного перебігу, сучасні методи діагностики та новітні технології в лікуванні та виходжуванні новонароджених дітей з найбільш поширеною патологією.

Міждисциплінарні зв'язки: пропедевтика дитячих хвороб, дитячі інфекційні хвороби, акушерство та гінекологія, анестезіологія й інтенсивна терапія, клінічна фармакологія, імунологія, соціальна медицина, нормальна фізіологія, нормальна анатомія, патологічна анатомія, мікробіологія, ендокринологія.

Структура дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них					Рік навчання, семестр	Вид контролю
	Всього	Лекції (год)	Практичні (год)	Семінари (год)	Самостійна робота (год)		
Актуальні питання в неонатології	3 кредити / 90 год	Очна денна, очна вечірня форма				за вибором аспірантів	залік
		10	34	-	46		

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання в неонатології» (курс за вибором), є здобуття та поглиблення знань, навичок, умінь й інших компетенцій, необхідних для продукування нових ідей і вирішення комплексних завдань з охорони здоров'я новонароджених немовлят.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Актуальні питання в неонатології» (курс за вибором), є:

- отримати сучасні теоретичні знання;
- сформулювати, оновити і поглибити професійні компетентності;
- удосконалити практичні навички й уміння з питань надання медичної допомоги, діагностики, лікування, профілактики та спостереження в динаміці за новонародженими високого перинатального ризику;
- уміти аналізувати типові та атипові варіанти перебігу найбільш поширених захворювань у новонароджених дітей та виявляти їх ускладнення;
- уміти складати план обстеження й інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних обстежень, визначати прогноз;
- уміти диференціювати, обґрунтовувати і формулювати діагноз найбільш поширених захворювань у новонароджених дітей;
- уміти визначати тактику лікування найбільш поширених захворювань у новонароджених дітей;
- уміти діагностувати та надавати медичну допомогу новонародженим з невідкладними станами.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії таких **компетентностей і програмних результатів навчання**:

Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину й інші сфери життя.

Загальні компетентності (ЗК): знати етіологію, патогенез, класифікацію, клінічні ознаки, сучасні стандарти діагностики, диференціальну діагностику, лікування, невідкладну допомогу, профілактику і прогноз у новонароджених дітей з найбільш поширеними захворюваннями й їх ускладненнями; актуальні наукові завдання та проблеми неонатології та педіатрії.

Фахові (спеціальні, предметні) компетентності (ФК)

Аспіранти повинні вміти:

а) діагностувати та лікувати найбільш поширені захворювання у новонароджених дітей в умовах стаціонару відповідно до Національних стандартів та протоколів з використанням сучасних досягнень науки і техніки;

б) виконувати діагностичні процедури й інтерпретувати результати сучасних методів дослідження, здійснювати окремі лабораторні й інструментальні дослідження самостійно у межах наукової роботи;

в) застосовувати сучасні медичні інформаційні технології та медичну літературу для діагностики та лікування найбільш поширених захворювань у новонароджених дітей;

г) проводити патентно-інформаційний пошук з обраної науково-практичної тематики у вітчизняних та закордонних джерелах, наукометричних базах;

д) критично аналізувати сучасні дані, розробляти і синтезувати нові ідеї з актуальних проблем неонатології;

е) впроваджувати досягнення науки і техніки у клінічну практику.

Аспіранти повинні мати уявлення про:

- а) застосування принципів доказової медицини у прийнятті діагностичних і терапевтичних рішень у дітей з найбільш поширеними захворюваннями періоду новонародженості;
- б) нові напрямки наукових досліджень в неонатології;
- в) етичні принципи та методологію наукового дослідження;
- г) сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.

Деталізацію компетентностей відповідно до дескрипторів НРК наведено нижче у формі «Матриці компетентностей».

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину й інші сфери життя.				
I. Загальні компетентності				
1. Здатність до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівня	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • закономірності когнітивних процесів • стратегію освіти протягом життя • методи продуктивного навчання • теорію ціннісних орієнтацій та мотивації особистості • основи риторики • основи тайм-менеджменту 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • оперувати філософськими категоріями та доктринами • використовувати методи самонавчання • оцінювати рівень мотивації • постійно вдосконалювати свій освітній та загальнокультурний рівень 	Визначати ціннісні орієнтації та мотиваційний рівень особистості. Здатність до самонавчання та самореалізації. Здатність до ефективної організації власного часу.	Формування системного наукового світогляду та загального культурного світогляду. Здатність до критичної самооцінки, самонавчання та самореалізації.
2. Здатність автономно працювати з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • дослідницьку етику • правові основи авторського права • правила цитування та посилання на використані джерела • об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • самостійно виконувати освітню та наукову діяльність • викладати свої погляди • приймати власні рішення • використовувати інформаційні технології для визначення ознак плагіату 	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формування ідей та продукування гіпотез. Доброчесне та відповідальне виконання освітньої та наукової діяльності. Отримання дові-	Відповідальність за результати діяльності. Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії. Запобігання плагіату, фальсифікаціям та корупцій-

	<ul style="list-style-type: none"> • систему правової охорони інтелектуальної власності • методологічні основи створення об'єктів права інтелектуальної власності 	<ul style="list-style-type: none"> • скласти пропозиції щодо реєстрації прав інтелектуальної власності 	ри та поваги серед колег та студентів.	ним діям.
3. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології та набуті знання у практичних ситуаціях, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • основи бібліографічного пошуку • перелік наукометричних баз і їх значущість • види та джерела інформації • форми, методи та засоби ідентифікації, пошуку та зберігання інформації • інформаційні технології та системи для автоматизованої переробки інформації та управління даними • технології аналізу та надання інформації • правила цитування та посилання на використані джерела 	Вміти <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності • працювати з пошуковими системами • обробляти дані • проводити аналіз і синтез даних • створювати бази даних • використовувати ресурси дистанційного навчання • отримувати і адекватно трактувати дані з іншомовних джерел інформації 	Володіння навичками інформаційного пошуку, створення баз даних, обробки даних. Використання мереж і засобів інформаційного забезпечення, обміну інформацією.	Організація самостійного пошуку потрібної інформації. Відповідальне використання даних з інших джерел при проведенні власних наукових досліджень.
4. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • особливості сприйняття різних цільових аудиторій; • основи менеджменту конфліктів • основи риторики та теорії аргументації • іноземну мову на рівні не нижче B2 • професійну лексику та терміно- 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • вести комунікації з різними цільовими аудиторіями • обговорювати наукові знання • володіти культурною мовлення, методами аргументації • представляти та обговорювати результати своєї роботи українською та іноземною мо- 	Володіння вербальними та невербальними навичками спілкування. Взаємодія в колективі для виконання завдань. Управління конфліктами. Здатність вести полеміку, дискусію. Володіння іноземною мовою (англійською)	Самостійне виконання завдань. Лідерство. Індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань. Постійне вдосконалення іноземної культури мовлення.

	логію відповідно до напрямку наукового дослідження	вою (англійською) в усній та письмовій формі	на рівні повного розуміння іншомовних наукових текстів, що стосуються медицини. Використання мовних компетенцій для міжнародного співробітництва.	
5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї	Знати: <ul style="list-style-type: none"> етапи та закономірності когнітивного процесу етапи дослідницького процесу основи та умови креативності 	Вміти: аналізувати дані, отримані з інформаційних джерел	Комунікації з науковими керівниками, колегами та партнерами під час обговорення проблем, пошуку шляхів їх вирішення.	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез.
6. Здатність планувати та управляти часом	Знати: <ul style="list-style-type: none"> технології організації часу і підвищення ефективності його використання принципи та методи формулювання цілей та визначення пріоритетів методики удосконалення процесу досягнення цілей 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> управляти науковими проектами, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень формулювати цілі розробляти план досягнення поставлених цілей визначати пріоритети визначати конкретні дії для досягнення мети контролювати досягнення мети та виконання плану 	Здатність до моделювання стратегій та організації роботи колективу.	Самостійна організація власного часу.
II. Фахові (спеціальні) компетентності				
1. Глибокі знання і систематичне розуміння предметної ділянки за напрямом і тематикою досліджень та майбутньої	Знати: <ul style="list-style-type: none"> сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження зміст дисципліни (за спеціалізацією) відповідно до майбутньої 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> аналізувати основні теорії та концепції за напрямом дослідження і майбутньої професійної діяльності інтерпретувати результати дослі- 	Формулювання власного судження та участь у дискусіях щодо основного змісту, методів, новітніх досягнень за напрямом наукового	Безперервне самонавчання і самовдосконалення.

професійної діяльності	професійної діяльності	джень за обраним науковим напрямом	дослідження.	
<p>2. Здатність визначати потреби у додаткових знаннях у сфері неонатології і педіатрії та за напрямком наукових досліджень, формулювання дослідницьких питань, генерування наукових гіпотез у сфері медицини</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • інформаційні світові ресурси • сутність дослідницького процесу • клінічну епідеміологію • принципи та досягнення доказової медицини • методологію наукового дослідження • бази бібліографічного пошуку та цитування, включаючи RefMan, EndNote та ін. 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити патентно-інформаційний пошук • проводити критичний аналіз сучасної наукової літератури • адекватно оцінювати досягнення та обмеження досліджень за обраним науковим напрямом • визначати ступінь вирішення проблем та потреби сучасної педіатрії • працювати з сучасними бібліографічними і наукометричними базами даних • проводити обробку та аналіз даних • формулювати дослідницькі питання та гіпотези 	<p>Використання інформаційних ресурсів для отримання інформації. Комунікації та дискусії з фахівцями в конкретній галузі наукової діяльності. Враховувати авторське право при плануванні наукового дослідження. Визначення відтворюваності на достовірності наукових даних, обговорення наукової інформації та даних мета-аналізу.</p>	<p>Використовувати сучасні інформаційні технології для проведення наукового пошуку. Володіння методологією наукового дослідження для коректного формулювання гіпотез та дослідницьких питань.</p>
<p>3. Здатність застосовувати новітні теорії, концепції, технології і методи, необхідні для вирішення комплексних проблем педіатричного сектору галузі охорони здоров'я, формулювати мету дослідження, розробляти наукові проекти та керувати ними</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • етику і методологію наукового дослідження • види дизайнів наукового дослідження • методи і методики дослідження за обраним науковим напрямом • методи збору та аналізу наукових даних • технології управління проектом • види систематичних помилок і способи запобі- 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • критично аналізувати, оцінювати та синтезувати нові ідеї • формулювати мету та завдання дослідження • розробляти дизайн наукового дослідження • визначати методи дослідження відповідно до поставлених завдань • контролювати виконання проекту • передбачати системні помилки 	<p>Аргументація та доказ переваг розробленого проекту. Ведення дискусій щодо мети та завдань наукового проекту. Аргументація переваг обраних методів дослідження. Використання знань та вмінь з методології досліджень для пошуку партнерів.</p>	<p>Ініціативність, самостійність, відповідальність. Дотримання дослідницької етики. Запобігання систематичних помилок при виконанні наукового дослідження</p>

	гання їх виникненню			
4. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до мети та завдань наукового проєкту	Знати: <ul style="list-style-type: none"> сучасні методи дослідження біомаркери різних процесів та станів, їх інформативність інформативні критерії оцінки процесів, функцій, явищ можливості та обмеження різних методів дослідження 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> обирати методи дослідження, адекватні для досягнення мети та завдань наукового проєкту інтерпретувати результати різних методів досліджень 	Аргументація переваг та інформативності обраних методів дослідження, можливість їх вдосконалення та комбінування.	Самостійний вибір адекватних методів дослідження.
5. Володіння сучасними методами і методиками наукового дослідження	Знати: <ul style="list-style-type: none"> специфічність та чутливість різних методів дослідження методики досліджень за тематикою наукового проєкту, їх можливості й обмеження 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> використовувати сучасні методи дослідження використовувати методики дослідження модифікувати та поліпшувати методики дослідження 	Володіння методами та методиками дослідження, обміну інформації та передачі знання колегам.	Самостійне виконання наукового дослідження. Достовірність та відтворюваність результатів дослідження.
6. Здатність упроваджувати нові знання (наукові дані) в освітній процес та практику охорони здоров'я	Знати: <ul style="list-style-type: none"> сучасний стан досліджуваної наукової проблеми можливості та обмеження застосування запропонованих методів дослідження можливості й обмеження виконання запланованого дослідження 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> проводити дослідження відповідно до мети і завдань дослідження обраними методами володіти методами дослідження інтерпретувати результати дослідження 	Діалог з науковим співтовариством.	Ініціативність, самостійність, відповідальність. Запобігання помилок при виконанні наукового дослідження.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з питань профілактичних технологій в системі охорони здоров'я в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі профілактичних технологій у сис-

темі охорони здоров'я. Опрацьовувати алгоритм управління профілактикою захворюваності на всіх рівнях надання медичної допомоги населенню; здатність до планування та проведення заходів профілактики хвороб серед населення, у т.ч. у співпраці з фахівцями громадського здоров'я.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати медичну наукову інформацію щодо застосовування медико-профілактичних валеологічних/синологічних технологій з метою формування здорового способу життя.

ПРН 4. Вміти виявити й окреслити труднощі щодо застосування оздоровчо-реабілітаційних заходів, карантинних заходів щодо запобігання розповсюдження інфекційних захворювань в епідемічних вогнищах з подальшим визначенням шляхів їх вирішення.

ПРН 5. Продукувати нові знання й ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в профілактичній роботі лікаря з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані медико-профілактичних технологій в системі охорони здоров'я.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження щодо вибору медико-профілактичних технологій, що формують первинну, вторинну й третинну профілактику.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати інноваційні медико-профілактичні технології щодо медичного обслуговування населення на підставі статистичних даних, експертного оцінювання та даних соціологічних досліджень, визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги, обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення якості та безпеки медико-профілактичної допомоги.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами щодо пропаганди здорового стилю життя.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

Очікувані результати навчання з дисципліни

Забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем неонатології і педіатрії, виконання дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з неонатології і педіатрії.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання в неонатології

Дисципліна «Актуальні питання в неонатології» для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації «Доктор філософії (PhD)»; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності 228 «Педіатрія» є вибірковою. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС/90 годин. Програма навчальної дисципліни «Актуальні питання з неонатології» складається з 5 змістових розділів.

Змістовий розділ 1. Сучасні підходи до перинатальної нейропротекції: профілактика, диференційний діагноз і лікування перинатальних уражень ЦНС

Диференційна діагностика неонатальної енцефалопатії та перинатальних уражень ЦНС в новонароджених. Гіпоксично-ішемічна енцефалопатія. Профілактика та лікування перинатальних уражень ЦНС. Первинна реанімація. Лікувальна гіпотермія.

Змістовий розділ 2. Сучасні рекомендації щодо профілактики, діагностики і лікування

захворювань легень у новонароджених

Критерії діагностики та диференційної діагностики дихальних розладів у новонароджених, класифікація, дихальна підтримка і сурфактантна терапія, профілактика бронхолегеневої дисплазії, прогноз.

Змістовий розділ 3. Внутрішньоутробні, ранні та пізні інфекції новонароджених: значення для педіатричної практики

Критерії діагностики та диференційної діагностики, класифікація, можливості терапії, динамічне спостереження, ускладнення, прогноз.

Змістовий розділ 4. Диференційовані підходи до надання медичної допомоги новонародженим із жовтяницею

Основні причини жовтяниць в новонароджених, профілактика гіпербілірубінемії, особливості клінічного спостереження та лабораторного обстеження, диференційний діагноз, лікування, прогноз.

Змістовий розділ 5. Основні медичні проблеми передчасно народжених дітей. Парентеральне й ентеральне харчування

Передчасні пологи як медична та соціальна проблема. Основні ускладнення ранньої постнатальної адаптації передчасно народжених немовлят. Початкова допомога. Диференційна діагностика й інтенсивна терапія основних патологічних синдромів. Профілактика, діагностика та лікування найважливіших захворювань, пов'язаних з передчасним народженням. Особливості парентерального й ентерального харчування. Катамнестичне спостереження та програми раннього втручання, прогноз.

СТРУКТУРА КУРСУ ЗА ВИБОРОМ

Розділ	Назва курсу, розділу	Кредити	Години	Вид заняття (години)		
				Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Сучасні підходи до перинатальної нейропротекції: профілактика, диференційний діагноз і лікування перинатальних уражень ЦНС		16	2	6	8
2	Сучасні рекомендації щодо профілактики, діагностики і лікування захворювань легень у новонароджених		20	2	8	10
3	Внутрішньоутробні, ранні та пізні інфекції новонароджених: значення для педіатричної практики		20	2	8	10
4	Диференційовані підходи до надання медичної допомоги новонародженим із жовтяницею		14	2	4	8
5	Основні медичні проблеми передчасно народжених дітей. Парентеральне й ентеральне харчування		20	2	8	10
Разом		3	90	10	34	46
Підсумковий контроль		Залік				

Теми лекцій

	Назва	Години
1	Сучасні підходи до перинатальної нейропротекції	2
2	Постнатальна дихальна адаптація і захворювання легень у новонароджених	2
3	Сучасні рекомендації щодо діагностики, лікування і профілактики найважливіших інфекційних захворювань періоду новонародженості	2
4	Диференційовані підходи до надання медичної допомоги новонародженим із жовтяницею	2
5	Основні медичні проблеми передчасно народжених дітей. Парентеральне й ентеральне харчування	2
	Всього	10

Теми практичних занять

	Назва	Години
1	Сучасні підходи до перинатальної нейропротекції	6
2	Сучасні рекомендації щодо профілактики, діагностики і лікування захворювань легень у новонароджених	8
3	Сучасні рекомендації щодо діагностики, лікування і профілактики найважливіших інфекційних захворювань періоду новонародженості	8
4	Диференційовані підходи до надання медичної допомоги новонародженим із жовтяницею	4
5	Основні медичні проблеми передчасно народжених дітей. Парентеральне й ентеральне харчування	8
	Всього	34

Теми самостійних занять

	Назва	Години
1	Сучасні підходи до перинатальної нейропротекції	8
2	Сучасні рекомендації щодо профілактики, діагностики і лікування захворювань легень у новонароджених	10
3	Сучасні рекомендації щодо діагностики, лікування і профілактики найважливіших інфекційних захворювань періоду новонародженості	10
4	Диференційовані підходи до надання медичної допомоги новонародженим із жовтяницею	8
5	Основні медичні проблеми передчасно народжених дітей. Парентеральне й ентеральне харчування	10
	Всього	46

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Видами навчальної діяльності аспірантів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) самостійна робота аспірантів (СРА)

1. Словесні методи: лекція, бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.

4. Інтерактивні методи: дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ

Протягом освітньої програми моніторинг академічної успішності здійснюється на підставі даних про відвідування лекцій, семінарських і практичних занять, результатів виконання самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю. Форма контролю (тестові завдання, ситуаційні завдання, усний та письмовий контроль теоретичних знань, практична перевірка навичок та вмінь, програмований комп'ютерний контроль) обирається керівником курсу. За умов успішного завершення курсу аспірант отримує сертифікат, у якому зазначено назву навчального курсу, відмітка про успішність навчання та кількість кредитів.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором правильної відповіді;
- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання атипових ситуаційних задач.

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставленням традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно на кожному із занять. Аспірант(ка) отримує на практичному занятті:

- оцінку «5», якщо виконано правильно не менше 90% навчальних завдань;
- оцінку «4», якщо виконано правильно не менше 80% навчальних завдань;
- оцінку «3», якщо виконано правильно не менше 60% навчальних завдань;
- оцінку «2», якщо виконано правильно менше 60% навчальних завдань.

На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку. Шкали оцінювання: традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних та семінарських заняттях.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант(ка) за поточну навчальну діяльність під час вивчення дисципліни, становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант(ка) за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни, становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів здійснюється на підставі отриманих аспірантом(ою) оцінок за чотирибальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$= \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недостатньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

Методичне забезпечення

- Робоча навчальна програма дисципліни.
- Силабус навчальної дисципліни.
- Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи аспірантів.
- Методичні вказівки до практичних занять для аспірантів.
- Методичні вказівки до самостійної роботи для аспірантів.
- Ситуаційні задачі до практичних занять.
- Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Етіологія і чинники ризику перинатальних уражень ЦНС у новонароджених.
2. Найважливіші причини перинатальної асфіксії.
3. Визначення й діагностичні ознаки перинатальної асфіксії.
4. Дані лабораторних й інструментальних досліджень у новонародженої дитини з асфіксією й її ускладненнями.
5. Визначення, класифікація і діагностика неонатальної енцефалопатії.
6. Диференціальний діагноз неонатальної енцефалопатії.
7. Клінічна симптоматика важкого гіпоксично-ішемічного ураження внутрішніх органів.
8. Діагностика перинатальних уражень ЦНС інфекційного генезу.
9. Принципи діагностики метаболічних енцефалопатій у новонароджених.
10. Чинники ризику, механізми виникнення, клінічні симптоми і додаткові методи діагностики внутрішньочерепних крововиливів й інсультів.
11. Диференціальна діагностика внутрішньочерепних пологових травм.
12. Люмбальна пункція і дослідження ліквору у діагностиці внутрішньочерепних крововиливів й інфекцій мозку у новонароджених.
13. Візуальні методи у діагностиці перинатальних уражень ЦНС у новонароджених (НСГ, МРТ/МРС).

14. Сучасний моніторинг функціонального стану ЦНС у новонароджених: аЕЕГ і близко-інфрачервона спектроскопія.
15. Тактика медичної допомоги дітям з перинатальними ураженнями ЦНС.
16. Методи лікування перинатальних уражень ЦНС; техніка проведення лікувальної гіпотермії;
17. Принципи профілактики перинатальних уражень ЦНС у новонароджених.
18. Основні причини ДР у новонароджених немовлят.
19. Патофізіологічні передумови розвитку захворювань легень у новонароджених.
20. Основні клінічні ознаки ДР в новонароджених немовлят.
21. Класифікація ДР.
22. Сучасні методи оцінки ступеня важкості ДР в новонароджених дітей.
23. Діагностичні ознаки основних захворювань легень у новонароджених дітей.
24. Основні принципи загального диференціально-діагностичного підходу до новонародженого з ДР.
25. Диференціально-діагностичне додаткове обстеження новонародженої дитини з ДР залежно від клінічної ситуації.
26. Рентгенологічна диференціація захворювань легень у новонароджених.
27. Основні принципи початкової медичної допомоги новонародженим з ДР.
28. Вимоги до клінічного спостереження за новонародженою дитиною з ДР.
29. Пульсоксиметрія: теоретичні принципи і клінічне використання.
30. Киснева терапія в неонатальний період: показання і техніка застосування.
31. Неінвазивна дихальна підтримка новонароджених: показання і техніка застосування СРАР і неінвазивної ШВЛ.
32. Принципи застосування ШВЛ у новонароджених.
33. Застосування екзогенного сурфактанту у профілактиці і лікуванні РДС новонароджених.
34. Принципи лікування синдрому аспірації меконію.
35. Діагностика і лікування синдрому стійкої легеневої гіпертензії новонароджених.
36. Медична допомога новонародженому з підозрою на критичну ваду серця.
37. Особливості обміну білірубіну в новонароджених
38. Причини і діагностика неонатальних жовтяниць, що виникають внаслідок підвищеного утворення білірубіну.
39. Причини і діагностика неонатальних жовтяниць, що виникають внаслідок порушеної кон'югації білірубіну.
40. Причини і діагностика неонатальних жовтяниць, що виникають внаслідок порушеної печінкової екскреції білірубіну.
41. Диференційна діагностика жовтяниць у новонароджених дітей.
42. Чинники ризику білірубінової енцефалопатії та її основні клінічні прояви.
43. Принципи лікування жовтяниць у новонароджених; клінічне застосування фототерапії.
44. Техніка замінного переливання крові.
45. Основні принципи профілактики неонатальних жовтяниць.
46. Принципи диспансерного нагляду новонародженими дітьми, які перенесли ГХН.
47. Клінічні варіанти та ускладнення перебігу жовтяниць у новонароджених.
48. Тактика ведення новонароджених із жовтяницею після виписки з акушерського/педіатричного стаціонару.
49. Диференціальний діагноз інфекційних уражень шкіри у новонароджених.
50. Диференціальний діагноз інфекційних уражень очей у новонароджених.
51. Принципи лікування локалізованих інфекцій новонароджених.
52. Сепсис новонароджених: визначення і класифікація.
53. Основні чинники ризику раннього і пізнього неонатального сепсису.
54. Етіологія і патогенез неонатального сепсису.
55. Диференційна діагностика неонатального сепсису.

56. Принципи терапії неонатального сепсису.
57. Антибіотикотерапія сепсису у новонароджених.
58. Профілактика неонатального сепсису і бактеріальних інфекцій у новонароджених.
59. Етіологія й епідеміологія внутрішньоутробних і перинатальних інфекцій.
60. Діагностика, профілактика і лікування інфекцій у плода.
61. Патогенез внутрішньоутробних і перинатальних інфекцій.
62. Діагностичні ознаки внутрішньоутробних і перинатальних інфекцій
63. Особливості клінічного перебігу і віддалені наслідки внутрішньоутробних та перинатальних інфекцій у новонароджених, немовлят і дітей.
64. Особливості лабораторної діагностики внутрішньоутробних і перинатальних інфекцій.
65. Профілактика і лікування внутрішньоутробних і перинатальних інфекцій у новонароджених і дітей раннього віку.
66. Епідеміологія, клінічні та соціальні наслідки передчасних пологів.
67. Особливості постнатальної адаптації передчасно народжених дітей. Основні клінічні синдроми дизадаптації.
68. Початкова допомога недоношеній дитині після народження.
69. Найважливіші захворювання, пов'язані з передчасним народженням: респіраторний дистрес-синдром і бронхолегенева дисплазія; апное недоношених; внутрішньошлункові крововиливи та перивентрикулярна лейкомаляція; відкрита артеріальна протока; знижена толерантність до ентерального харчування та некротизуючий ентероколіт; ретинопатія недоношених. Профілактика, діагностика, лікування.
70. Особливості ентерального та парентерального харчування передчасно народжених дітей.
71. Катамнестичне спостереження за передчасно народженими дітьми. Прогноз.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Неонатологія : підручник : у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв, Д.О. Добрянський та ін.] ; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020.
2. Неонатологія Т.2 / В.М. Запорожан, М.Л. Аряєв, Д.О. Добрянський. Акушерство та гінекологія: у 4 томах: національний підручник. За редакцією академіка НАМН України проф. В.М. Запорожана. К.: ВСВ "Медицина", 2013.
3. Підручник з реанімації новонароджених. 7 видання. За ред. Gary M. Weiner. Американська академія педіатрії, Американська кардіологічна асоціація. Пер. з англ. 2018.
4. Nelson textbook of Pediatrics 21st Edition by Robert M. Kliegman, Joseph W. St Geme III, et al. Philadelphia: Elsevier, 2020.

ДОДАТКОВА

1. Avery's diseases of the newborn / [edited by] Christine A. Gleason, Sandra E. Juul. Tenth edition. Philadelphia, PA : Elsevier, 2018. 1566 p.
2. Wyckoff MH., et al., Neonatal Life Support. 2020 International Consensus on Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care Science with Treatment Recommendations. Resuscitation. 2020; 156:PA156-A157.

Інформаційні ресурси

1. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск дванадцятий. – К. 2020.
2. Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті, 10-й перегляд (МКХ-10). Версія 2019 р.

3. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Респіраторний дистрес-синдром у передчасно народжених дітей». Наказ МОЗ України від 05.05.2021 № 873.

4. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Ентеральне харчування недоношених немовлят». Наказ МОЗ України від 05.05.2021 № 870.

5. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Некротизуючий ентероколіт у передчасно народжених дітей». Наказ № 182 МОЗ України від 28.01.2022 р.

6. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Парентеральне харчування новонароджених дітей». Наказ № 650 МОЗ України від 18.04.2022 р.

7. Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Інвазивний кандидоз у новонароджених дітей». Наказ № 800 МОЗ України від 12.05.2022 р.

8. Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Пульсоксиметричний скринінг критичних вроджених вад серця у новонароджених». Наказ № 227 МОЗ України від 06.02.2023 р.

9. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу спеціалізованої медичної допомоги «Жовтяниця новонароджених дітей». Наказ № 783 МОЗ України від 27.04.2023 р.

10. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з початкової, реанімаційної і післяреанімаційної допомоги новонародженим в Україні. Наказ МОЗ України від 28 березня 2014 року №225.

11. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної і третинної медичної допомоги дітям. ВІЛ інфекція – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24 лютого 2015 р. № 92.

12. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.05.2016 № 449 / О.Г. Єщенко, М.В. Зеленська, Л.А. Сторожук та ін. Київ, 2016. 90 с.

13. Дорожня карта з елімінації випадків передачі від матері до дитини сифілісу в Україні. СХВАЛЕНО рішенням Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ інфекції/СНІДу від 22 серпня 2019 року.

14. Про затвердження клінічного протоколу надання медичної допомоги дітям із підозрою на вроджений сифіліс. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.10.2009 № 769.

15. Клінічний протокол надання допомоги новонародженій дитині з дихальними розладами / В.Б. Педан, Є.Є. Шунько, Т.К. Знаменська та ін. // Наказ № 484 МОЗ України від 21.08.2008 р. Київ, 2008. 56 с.